

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sredi, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Kam gremo!

Z Dolenjskega, 5. junija.

Doživeli smo lani, da so v Starem trgu naši kaplani s tolpo razsajalcev razgnali shod rojakov, kateri ne mislijo narodu škoditi, katerih prepričanje je pošteno in kateri drugega ne žele, nego narodu koristiti. Ti rojaki so se vzgajili, kakor se šola ves drugi avstrijski omikanejši svet, in iz te šole so prinesli omiko, ki jim velevala, uravnavati slovenski svet drugače, nego se zdi onim, kateri so se 4 leta vzgajali v tesnem ozračju teologične šole, ki nimajo familije in tedaj tudi ne onega pogleda v svet, kakor tisti, ki za svoje otroke skrbe, jih visoko drže, svetu kažejo, ne pa zametajo, kakor neka vrsta ljudi, ki se svojih otrok sramuje. Če bi bili naši nasprotniki pravični ljudje, bi vsaj mislili, da imajo ti posvetni omikanci neke pravice, se z drugim ljudstvom razgovarjati o tem, kako zboljšati življenje naroda, čigar temelj je familija, ne pa farovške kuharice ter kaplanske ljubice; pustili bi te posvetnjake na miru, ali se kakor omikarji močje, pametno, mirno udeleževali takih shodov in na dostojen način izražali svoje misli. Nič tega! Vino sem, žganjarje in druge nizko stoječe ljudi sem in neumneže, ki nič ne vedo, in s tolpo taci, ko so že opijanjeni, s fizično silo na tiste, kateri se niso prej v kaplaniji oglasili ter niso prosili dovoljenja za javni nastop pri teh mladičih, katerim je seme-niška šola vcepila neznosen napuh, srce pa pustila prazno in je še napravila surovo in navdala s fanatizmom, ki je v zdajšnjih časih smešen in časih tak, da glasno kriči po psihijatra.

V prejšnjih časih so se mladi kleriki na prižnicah vse drugače vedli nego dandanes. Govorili so, kar so brali dobrega verske vsebine in gledali na to, da postanejo dobri cerkveni govorniki. Le malo so se upali ven z grajanjem človeških napak, prepuščali so to starejšim, izkušenim župnikom; v svesti so si bili, da mladeniču brez vsega izkustva ne pristaja, starejšim ljudem očitavati napake. Zunaj cerkve obnašali so se mirno, žvelj z ljudmi in z župniki v lepem miru ter v slednjih čislali svoje učitelje.

Zdaj je to vse drugače. Leca je torišče, na katerem naši kaplani o verskih rečeh le mimogrede govoré, zato pa prav grdo in surovo opravljajo, kar se dostaja družabnega in političnega življenja onih, kateri jim niso v politiki pokorni. Avguštin Šinkovec zabavlja z lece in se zaradi tega pred sodiščem opravičuje s pričami, zapeljanimi h krivemu pričanju. Škoda, da je tovarna na Fužinah prenehala; treba bo železnih lec dobiti, lesene so že močno razbite. Kaplan Janez Pristov spravi prebivalstvo mesta ter okolice v združbo; nemoralno deluje mej ljudmi, bujska jih na grd način v mejosobno sovraštvo. Škof ga poviša za prvega kaplana, Avguštinu Šinkovcu pa je dal dobro kaplanijo drugod.

Kaplani dandanes že ne pozdravijo nobenega starejšega posvetnjaka, tudi ako je ta dosti več študiral nego kaplan in ima dosti večji delokrog. Poprej so ti mladeniči zahajali v družbo mestnih posvetnjakov, se v njej veselili, peli, navzoči bili pri plesih. Zdaj se to več ne primeri. Doma pijejo ali zunaj v kmetijskih krčmah, kjer obdelujejo ljudi v svoje namene. Leskovski farovž ve povedati, kako z ženskami ravna, in tudi sodišča, pred katerimi farovške kuharice nastopajo proti kaplanom, ali kaplani proti župnikom zaradi lepih oči kake Katre, ali Urške, bi znala marsikaj razkriti.

Na leci govoré najraje o spolnih rečeh. Ker se boljšega izraževanja niso naučili, govore časih tako, da mora pametna mati hčerko ali iz cerkve peljati, ali pa ž njo o čem govoriti, da nje pazljivost odvrne.

Omika teh naših mladih duhovnikov je majhna, socialna, kakor strokovna, občne omike pa sploh nimajo. Na gimnaziji dobe slednje premalo, pozneje pa bero le politične članke in to berilo je sovražnik večji omiki, ker brani študij večjih duševnih proizvodov. Tudi časa nimajo za tako berilo. Menda še pri darovanju mislijo na kovanje dopisov, ali kako drugo ujedanje političnega nasprotnika. Kdor naše klerikalne časopise bere, se ustraši, kak ton vlada v njih. Ti žurnalisti so surovi, da je strah, in talent njihov se kaže le v surovostih. Kdor se jim javno ustavi, tega napadejo, kakor po-

cestni roparji, tako, da je boljše priti roparjem v roke nego katoliškemu žurnalistu, ker roparji vzemo človeku le denar, oni pa čast in poštenje. In v te časopise pišejo naši mladi kleriki. Da bi se učil in skrbel ves teden, da kot duhovnik - strokovnjak dobro v cerkvi govori, to tem ljudem ne pride na misel; saj skrbi škof, da pridejo časih patri jezuiti ter lazaristi propovedavat.

Z žalostjo se mora reči, da je nivo omike naših mladih klerikov proti onim družih dežel strašno nizek in grda politika jih dela neznansko surove. Le na sovražnost, na oškodovanje mislijo, to jim preide v kri in ker ne pridejo v omikane družbe, se zunaj na kmetih, kjer veljajo za najpametnejše, še bolj posurove. Kar še manjka, stori pijača. Le tako je razumljivo in mogoče, da se primcrijo dejanja kakor v Starem trgu, ali pred kratkim v Novem mestu. Škof ne potipa s palico onih, ki ekscedirajo kot voditelji pijanih tol. Spada li to v njegov sistem?

Kako lep pojav je duhovnik, če je svoje strasti ukrotil in brez sovražstva v prsih stopi na leco, pred oltar, ali če se bavi zunaj cerkve z ljudstvom. Že obliče njegovo je ljubeznjivo in vsaka njegova beseda pade na rodovitna tla, ljudje ga poslušajo. Poglejte pa naše sedanje politične kaplane in tudi nekatere starejše duhovnike. Kar divje gledajo, če političnega nasprotnika vidijo in kar govore in pišejo, jim narekuje samo strast. Koliko veljajo kot duhovniki katoliškega veroizpovedanja? Toliko, kolikor izsili boja z en pred njihovo strastjo, bojazen pred znanim njihovim maščevalnim sovraštvom. "Idite vsi k Brunerju; danes ne bo krščanskega nauka in litanij, danes bode vse to v krčmi pri Brunerju" tako je rekel kranjski duhovnik 31. maja 1896 vernikom ter peljal iz cerkve odrasle in otroke na boj proti delavcem, ki so pod postavnim nadzorstvom hoteli zborovati. Naj že odobravamo, ali ne odobravamo teženj delavskega stanu, toliko srca ima v sebi vsak človek, ki ima sam otroke in lahko misli, da pride kateri v slabe odnošaje, da ne bode revežev kamnal, če mirno in pametno nastopajo; vsak le količkaj omikan človek

Listek.

Pravica mladosti.

(Spisal Her. Sudermann, posl. Fil. Jeleničič.)

"Lev pl. Njelsberg — Carigrad" — tako je zapisal prišlec v knjigo za tujce.

Ime je obudilo pozornost pri vseh poslih "belega leva". Točaji so se postavili na hodnik, koder je imel priti tujec; hlapec je šel v kuhinjo po cunjo, da zbrise rujave lise z mednih okovov njegovega kovčega, ki je ostal za prvi hip na veži, ključarica je hitela na vrt, da povije šopke za njegovo mizo, in krčmar sam rudeč od razburjenosti je komaj uzdal svojo vršljivost, govoril tiho in hlastno prvemu točaju, naj stori, kakor hoče, da le spravi obitelj berlinskega bankirja iz sobe št. 1 — iz sobe z zagrinjali iz rudečega pliša in zamorčki nad posteljo z nebom — kakor hitro mogoče, da se tujec sijajno v nji naseli.

"Moj Bog, moj Bog, saj ne vemo," ječal je s tolstim, nadušljivim glasom, "brez dvoma je sorodnik — ime se drugje ne nahaja — Bog v nebesih — kako lahko bi ta človeku koristil!"

V tem trenntku so se odprla vrata iz sobe, kjer se je nastanil tujec. Stopil je iz nje — od .. pedi do pedi aristokrat, posvetnjak in gommeux.

Način, kakor si je igranje potegnil rokavice čez prste, iz na pol mižečih očij metal poglede na levo in desno, kakor si je nemarno popravil ušesa s črnim atlasom podšitega ogrtača, kakor je posadil monokelj pred oko in z na pol ljubeznivim, na pol posmehljivim nasmehom odvrnil pozdrave ponižne služinčadi: vse je kazalo, da je navajen opazovati svet in ljudi iz ptičje perspektive, kakor vsi, ki stoje kot vazali na stopnjicah kakega prestola.

"Smem li postreči gospodu baronu z ekvipažo?" zaklical je krčmar in privihral k njemu.

"Hvala, hvala," in odmignil je z nasmehom. Potem je stopil na cesto, katera je ležala pred njim v tistem miru malih prestolnic kakor mrtva.

Pogledal je krog sebe in pomajal z glavo. —

"Je li verjetno?" šepetal je s seboj. "Niti jednega psa ne vidim na ulici. — Kaj počno vender ljudje v teh gnezdi? — Resnično, to ni malo samozatajevanja za človeka, ki vlada tem polhom. Moj poklon, cher oncle."

Ustavil se je pred sivo pobeljenim poslopjem, čigar vhod je nosilo pet dorskih stebrov, in si je ogledoval zlati napis na pročelju.

"Musis inservio", bilo je tu zapisano.

"Umevno, tu ni umetnost, služiti muzam," momljal je, kažoč na okoli, "one so menda jedine ženske, katere prebivajo tukaj." —

Potem se je prikazalo drugo poslopje, imelo je istotako nekaj starinskega na sebi in pod zlatim solncem, katero je z nosom vohal hipogrif, ta-le napis: "Litteris sibi ips'que hoc monumentum erexit Johannes Fredericus XIII."

"Svetlost so dobro zadeti," menil je, motreč barbarski popis, "le malo preveč perutij imajo Njih Veličanstvo."

Naslednja stavba se je že od daleč naznanjala s pompejansko rudečo steno brez oken, tej se je previdno izognil in prišel tako pod stebrišče, katero je menda vezalo kako učilišče z njegovo telovadnico in čigar brvanje je bilo okrašeno z izreki iz Plutarha in Cicerona.

Potem je prišel na trg, sredi njega je stal spomenik, star debelušast gospod s hermelinovim plaščem in velikanskim mečem v obeh pesteh.

"Hvala Bogu," vzdihnil je tujec, "naposled vender jeden človek, čeprav iz bronu."

Na to se je priklonil in utrgal celo nekaj vitkih bilk, pognale so izmej kamenja hrapavega in grudastega tlaka v sredi širokih listov trpotca.

"Njemu za vezilo," reče in vtakne bilke kakor šopek v najgorenjo gumbenico svoje sukuje.

Ustavi se pred v ranesančnem zlogu zidanem, ponosno se vznášajočem poslopjem.

se mora omehčati, ko čita, kaka strašna nezaslužena reva vlada tu in tam v delavskih družinah; le divja živinska narava mora tako ostudno postopati proti sorojaku delavcu, kakor se je nastopalo 31. maja 1896 v Novem mestu! Pa učitelj veronauka gimnazijske mladosti, doktor teologije, mož, kakeršni dobe navadno v starejših letih višje dostojanstvo, mož, ki je že skoraj petdeset let star, nauči mladega, negodnega kaplana, kako naj župljane in tudi otroke seboj pripelje, on sam sedi sredi te črede ter hujška k najljutejšemu sovraštvu proti največjim revežem naše družbe; le malo manjka in noži so zunaj in kri teče, mrtve odnašajo, ljudi v zapor v odijo. Sreča in nesreča več familij je bila olvisna le od postopanja vladnega komisarja in orožniškega stražmeštra; ako bi okr. glavar pl. Vestenec in orožniški stražmešter Barlec ne bila hitro in energično spravila najprej dr. Marinkota ter kapelana Krajca iz tesno natlačene dvorane, tekla bi bila kri tako gotovo, kakor je gotovo, da sta ta dva duhovnika hujškala uboge in neumne šmihelske kajzarje na navedene delavce. Čm pa je ta nahujškana tolpa videla, da imajo orožniki moč, tudi duhovnikom energično zaklicati: „v imenu zakona, spravite se ven“ in, ko se duhovniki, sklicujoč se na svoje dostojanstvo, obotavljajo, jim odgovarjajo, da „narednež in hujškač ostane to tudi z duhovenskim kolarjem“; ko je tolpa videla, da se sila rabi, je jenjala pri oknih in vratih notri drveti ter stopati po mizah in upiti: „ven z nejeverniki“. Ta nastop kaže, kake ljudi je dr. Marinko 31. maja t. l. komandiral!

Jaz, ki to pišem, sem imel doslej dr. Marinko ta prav rad. Mislil sem o njem prav dobro. Doktor, tega reveža — delavca pred ljudstvom na smeh postaviti, — (vi veste, koliko novomeških takih revežev je bilo med njimi) — doktor, duhovnik krščanskega veroizpovedanja, te reveže v nevarnost postaviti, da pod nož razdivjanj, pijanih neomikancev pridejo, — tega bi nikdar ne bil mislil o Vas! Vse jedno Vam je bilo, (nezrelih kapelanov, ki so Vam stregli, ne jemljem v poštev), ako več familij spravite v nesrečo, vse jedno, ako kri teče, človeška kri in za Vaso — oprostite — neumno domišljavost, da vladate vso Dolenjsko, ste tako va banque igrali! Dokazano je vse; vzemite na znanje, da Vaši posvetni prijatelji zdaj vemo, kakšna je Vaša dobrosrčnost in kako tčita v vsem Vašem nehanju le vladateljnost in egoizem. V nedeljo ste nam oči odprli. Imeli smo z Vami veliko potrpljenja; nismo Vas v javnosti imenovali, dasi ste bili naš politični nasprotnik, ali zdaj Vam moramo povedati, da hočemo imeti mir v našem mestu in to zaradi naše mladine, ki v tako malem mestu vse izve in katere vzgoja trpi, če se profesor veronauka tako vede, kakor vi.

Krasno je bilo navdušenje, ko smo vsaj na Kranjskem priborili našemu jeziku veljavo v uradu ter v javnem in družabnem življenju v mestih. Koliko truda, koliko žrtve je to stalo! Vse je žrtvovalo, vse pripomoglo k temu. Zdaj, ko hočemo politično nevedni del naroda dramiti, zdaj se dogajajo take reči! Ne morem za to, da mi je narodostna ideja še toliko vredna in da še zahajam v mladostne dni, v katerih nam je bila ista najsvetlejša zvezda.

To je, kolikor se spominjam,“ reče, opazujoč z monokljem vrste oken; potem pa čita napis „Vojvodsko državno ministerstvo“, ki se je videl v sijajnem blesku v sredi pročelja.

„Prvo znamenje, da ljudje poleg latinskega tudi nemški znajo,“ mrmra in stopi po stopnjicah.

V hladnem, visoko obokanem vestibulu, kjer se je solnce blesketalo v mavričnih barvah po marmornatih ploščah, pride mu čokat vratar naproti.

„Vzprejemajo ekselencija?“

Tujec je gotovo imponoval vratarju, kajti potegnil je zlato obrobljeno čepico z glave in mrmral nekaj o predpoldanšnji vzprejemni uri.

„Dobro,“ odvrne prišlec in mahne z roko, kakor je storil, da je umolknil vršljivi krčmar, „nekoga vender najdem, da me naznani!“ in kakor bi se čutil domačega, gre počasi in udobno po marmornatih stopnjicah, v katerih se je zrcalil njegov obraz.

„Parblen,“ še vedno ume živeti stari lisjak,“ govori tiho pred se in začudeno mu prelete oči stebre iz porfira na obeh straneh stopnjic; „brez dvoma se še rad posmehuje in izbira kakor nekaj v Parizu, ko sem hodil k njemu v šolo.“

(Dalje prih.)

Vi, kleriki ste pod Messijo le rimski popje, ali to mi ne brani, da ostajam pri tem, da se naš narod ohrani dober, mil in pošten in če ne, — da ga tujina dobi poštenega in ljubezujivega, kakor ga vsa zgodovina pozna. — Ali kako, za Boga, bo to mogoče, če kleriki sebe in prosto ljudstvo tako pačite!

Zakaj se na Slovenskem krivoprisežniki množijo? Zato, ker politikujoči duhovniki ljudi lagati uče! Nista mi v mislih le kapelana A. Šinkovec, ali J. Prištov, tudi drugi take; nastope, kakor so bili v Starem trgu in v Novem mestu lepšate, je v vaših časnikih, na leci in privatno drugače in neresnično razlagate. Ljudje, ki so bili kot vaši privrženci zraven, vedo, da govorite neresnico, in ker ste duhovniki, se od vas uče biti nepošteni. Avtoriteto imate vsled vašega posla kot duhovni, pa vi ljudstvo k brezsrčnosti in brutalnosti napeljujete! (V Škocijanu je na Žitakovem shodu dal kapelan Bojanc dva kmeta, ki sta malo oponirala, ven s esu vati.) Je-li to krščanski nauk, če se gre na shod, mirne zborovalce tako, kakor povedano, preganjat? Je-li to krščanski nauk, če se ljudi uči sovraštva do sorojakov? „Kristus ti si zmagal!“ ali „Zmagali smo!“ tako nekako se je 31. maja t. l. v Novem mestu upilo. Vaše časopise boste usiljevali po vsem Dolenjskem, in ti časopisi bodo dr. Marinkovo ostudno, nekrščansko dejanje lepšali. „Slovenec“ je že „živio“ upil v številki od 1. junija.

Rimska hierarhija še ni nikdar zmagala proti kaki časovni ideji, ampak se je še zmiraj udala, tako idejam francoske revolucije, kakor časovnim idejam v družih deželah. Le poglejte na Francosko kjer se je papež sprijaznil z republiko. Časovne ideje nimajo nič rešpektu pred maziljenci boji kacegskoli veroizpovedanja. To ve vsak tercijanec naših šol. A ne, Vi mislite: mi hočemo zmagati! Če drugače ne, pa podivjamo nevednega kmetskega reveža, s tem gremo na mestne ljudi in druge, kateri ne pripognejo svojega vratu!

Na tem stališču smo danes na Kranjskem. No, pa še roke križem držite! Nazadeje je še zmiraj pribežališče v tem, da se vsi temu terorizmu podvržemo, morebiti nas naši kaplani vsaj še pri življenju puste. Morebiti pa pride drugače. Morebiti se pa vse to ljudem, ki imajo boljši ukus in kaj drugega boljšega v sebi, pristudi, mirni postanejo in — tujina s svojimi velikanskimi močmi počre to lepo Slovensko! — Naši duhovniki pa bodo rekli: Saj je vse jedno, v katerem jeziku ljudstvo Boga moli.

Kam gremo?

V Ljubljani, 6. junija.

Mladočehi in delegacije. Mladočehi bodo letos v delegaciji hudo prijeli vlado, kako da je obnovila trodržavno zvezo, ne da bi bila uprašala delegaciji za svet. Seveda pomagalo ne bode mladočeško govorjenje nič, ker je večina delegacije sestavljena iz samih vladnih kimovcev, ki se zlasti v unanji politiki ne upajo imeti svojega mnenja. Nadalje mislijo zahtevati Mladočehi, da se aktivna vojaška služba skrajša na 2 leti. Tudi v tej stvari ne bodo ničesar opravili. Vojni minister boče dokazal z vso točnostjo, da je triletna aktivna služba potrebna. Nekateri konservativni in liberalni delegatje utegnejo izraziti svoje želje, da se vojaška bremena olajšajo, a konečno pa bodo vse dovolili, kar bode vojni minister zahteval. Proti visokim vojaškim bremenom govori se le zato, da se malo volci slepe. Avstrijska delegacija je zastop, ki že dandanes nima nobenega upliva. Pritrdi samo, kar vlada predlaga. Jedinii Mladočehi in protisemitje bi se kaj upali, a jih je premalo.

Protisemitizem se prijema liberalne stranke. Že dolgo se nekda opaža, da nemški liberalci niso resnični prijatelji židov, temveč se jim jedino zaradi tega laskajo, ker židje dajo denar v strankarske namene. Tako se nemški „Schulverein“ ohranjuje največ z židovskim denarjem. Že pokojni Schmeikal je grozno zabavljaj zoper žide, kadar je vedel, da židje ne slišijo. Posluševal se je besed, ki bi delale vsakemu protisemitskemu listu čast. Ko se je zadnjič v levičarskem klubu razpravljalo o tem, da bi interpelovali vlado zastran volitev v dunajski mestni svet, so češki liberalni Nemci bili odločno proti temu, da bi se stranka potegovala za žide. S prva je imel interpelacijo staviti grof Kuenburg, ki je vodja zjedinjene levice, a češki Nemci so ga prisilili, da je svoje ime izbrisal in je interpelacijo stavil dr. Exner. Interpelacija se vsled tega ni mogla zmatrati za akt zjedinjene levice, temveč je

bila le delo nekaterih poslancev. Židje so na liberalce močno nevoljni, ker več z vso silo ne podpirajo njih koristij.

Košutovci proti vladarju. V ogerski skrajni levici veje nasproti vladarski rodbini skrajno sovraženi duh. To je pokazal Karol Eötvös, eden glavnih vodij te stranke pri debati o vladni predlogi, s katero se izroči sodstvo o veljavnosti volitev najvišjemu sodišču. Drugače on nima ničesar proti predlogi, samo to se mu zdi neumestno, da se stvar izroči sodišču, katerega imenuje kralj. Mej krono in narodom niso razpori izključeni, če jih tudi od leta 1867. ni bilo. Košutovci nekako napovedujejo borbo proti kroni. Najpomembnejše je pa, da ni v vsem državnem zboru nobenega, ki bi se upal tako govorjenje odložno zavrniti. Vidi se, da se vsi strinjajo s Košutovci, samo, da se ne upajo nekateri svojega mnenja naravnost povedati. Mišljenje, katero zastopa skrajna levica, je mišljenje večine madjarskega naroda. Vsako pospeševanje madjarizacije je skupni državi v škodo.

Trodržavna zveza se je obnovila zopet za daljših šest let. Odpovedati bi se bila imela do dne 6. maja, ker se pa to ni zgodilo, velja za daljših šest let od maja prihodnjega leta. Pred leti bi bilo podaljšanje zveze dogodek, o katerem bi se bilo mnogo govorilo in pisalo, a letos se je pa za to jedva kdo zmenil. Trodržavna zveza je prišla ob vso veljavo. Preprediti ni mogla, da ne bi bil ruski upliv izpodrinil avstrijskega na Balkanu. Ta zveza tudi ni zabranila, da se ne bi bili Francozi bolj utrdili v sredozemskem morju v škodo Italiji. Italijanom je ta zveza v Afriki še škodovala. Da ni Italija v zvezi s Francijo sovražna Nemčiji, bi Francija ne bila zalagala abesinskega kralja z orožjem in mu pošiljala častnikov, ki so s svojim svetom pomagali abesinski vojski do slavne zmage. V Franciji so dobro vedeli, da vsak udarec, ki ga dobi Italija v Afriki s'abi moč trodržavne zveze v Evropi. Sedaj se te zveze že nikdo več ne boji.

Balkanska zveza. Sedaj se zopet govori o balkanski zvezi. Povoč temu je dalo pobratenje nekaterih Srbov in Bolgarov v Sredcu in Plovdivu. Taka zveza bi bila velika moč, kajti opirati bi se mogla na najmanj pol milijona bajonetov. Če bi se kaka zveza res osnovala, bi najbrž vsak tuj upliv kar zginil z Balkana. Rumunija, Bolgarija, Srbija, Črnogora in Grška bi združene si ne dale od nikogar zapovedovati, da celo sosednim državam bi utegnile postati nevarne. Zato se pa posebno Madjari boje take zveze, ker so si nakopali sovraštvo Srbije in Bolgarije. Seveda je še preveč nasprotstva med balkanskimi državami, da bi se mogle zjediniti. Posebno Grki so preveliki nasprotniki Slovanov, da bi bila taka zveza lahko mogoča. Tudi Bolgari in Srbi se še niso sporazumeli zastran Makedonije.

Slovansko Sokolstvo.

O telovadbinem vplivu na človeško telo.

Spisal dr. Preininger; prevod iz „Sokola“.

(Dalje.)

Človek mora delati. Ako ne dela, poruši se vedno skladnost v hranitbi in pojavi se nepravilnost. Sicer pa, če bi človek tudi ne delal vidno, vendar delajo zmerom ustroji. Leprimer je nam tu srce, stroj, ki se ne ustavi niti za nekaj sekund, ki „gre“ celo življenje. V normalnem stanju, v doraslem človeku bije srce 70krat na minuto, ali se skrči in raztegne tolikokrat — na minuto torej izvrši 140, na uro 8400, na dan 20.160 gibov! Vsaka skrčba požene v telo izvestno množino krvi, ki predstavlja izvestno težo. S tem opravlja srce delo, katero je moči meriti, in sicer merimo delo s t. zv. „kilogramometri“. 1 kgm. znači moč, ki vzdigne 1 kg. 1 m. visoko. Srce pa naredi na dan delo, ki je jednako 86 000 kg. kilogramometrom — to je moč, ki bi vzdignila 86.000 kg. 1 m. visoko ali narobe 1 kg. 86 000 m. visoko! Delo zares čudovito!

Temu delu, katero izvršuje srce vsakega človeka, se še pridruži delo pljuč, možgan in nog. Kajti dihati in hoditi (vsaj nekoliko) mora vsakdo in tudi ni osebe, ki ne bi vsaj trohco trudila svojih možgan. In ker se tako delo vrši tudi za lenuharja, zrabljajo se telesne celice in se moraje namoestiti, kar zovemo hranitbo.

Poleg tega je pa hranitba potrebna za vzdrževanje izvestne toplotne stopinje (pravilno 37° C). Toplota se pa razvija in zrablja vsled dela.

Zategadel je treba, da vsak človek vsaj trohico dela. Delo podpira hranitbo; kajti ako ima ta biti pravilna, mora prebava biti dobra. Prebava je namreč premena živeža v take tvarine, ki morejo zrabljene celice nadomestiti. Izkušnje in poskusi (o katerih pa tu ne morem širše razpravljati), so do-

 Dalje v prilogi.

kazali, da delo podpira prebavo, ki je dovršenejša in za naše telo tudi primernejša in koristnejša.

Pravil sem že, da vsak človek dela vsaj nekoliko. Najmanjše delo je hoja, pisanje, gibanje, branje itd. Toda vse to delo je jednostransko, ker se pri njem vadi le izvestna skupina ustrojov. To jednostranstvo si moremo razjasniti na primerilo. Tako n. pr. delavec izuri svoje roke v vzdigovanju težkih bremen — dajte mu pa v roko pero, da bi se podpisal, kako težko mu je to! Narobe pa spreten pisar ne vzdigne morebiti niti 10 kg. težke uteži! Jednako se javlja jednostranstvo pri raznih športih in športnih igrah.

La to je moči odobravati, ako urimo svoje telo v vseh smerih — sestavno tako, da se ne zanemarja eden ustroj na škodo drugega. Sestavne telesne vaje pa zovemo telovadbo. Nimam tu na misli samo onih vaj, katere je moči izvajati v zaprtih prostorih (dasi nam drugače izcela zadoščajo) — ampak one izvršbe, po katerih se dejansveno vadi telo, kakoršne so pri mladini razne igre, potem n. pr. veslanje, plavanje itd. Toda vse to se mora goditi na izvestni podlogi, imeti mora namreč izvesten namen in vršiti se mora metodiški. Še-le s tem postanejo telesne vaje telovadba!

Ves njen pomen smo prav za prav že razjasnili s tem, kar smo povedali zgoraj. Podloga vsake telesne vadbe je gib in gib je delo: Telovadba nam torej znači izvestno, sestavno izvedeno delo. A ker vsako delo ugodno upliva na hranitbo našega telesa — imajo tak učinek tem preje izvršbe, ki so urejene po določenih pravilih. (Dajte prih.)

Kupčevalec z dekleti pred porotnim sodiščem.

Včeraj se je vršila pri tukajšnjem porotnem sodišču kaz. obravnava proti več nego 48 let staremu, zaradi odpeljavanja mladih deklet policiji v Ameriko in na Dunaju posebno dobro znanemu Mojzisu — ali, kakor trdi on sam „Mauriciu“ in „Moricu“ — Schiffmannu, rojenemu v Ljubljani, sedaj pa pristojnemu v Argentini in sicer v glavno mesto Buenos-Aires. Obravnava se je začela deloma dopoldne, zvršila se je pa pozno zvečer.

Sodišču je predsedoval c. kr. predsednik dež. sodišča g. Fr. Kočevar pl. Kondenheim, votanta sta bila c. kr. dež. sodišča svetnika gg. Paauer in Schneditz, zapisnikar je bil avskultant g. Regally, javni obtožitelj drž. pravdnik g. Pajk, zagovornik g. dr. Stor.

Po izzrebanju porotnikov je predsednik porot. sodišča predstavil Schiffmanna navzočnikom in ga vprašal za „curriculum vitae“. Schiffmann je izpovedal jako zanimive stvari, katere naj bi bile v svabilo vsem tistim, ki se nameravajo izseliti v Ameriko. Schiffmann je bil do l. 1887. trgovec na Dunaju, kjer se je bavil zlasti z nakupovanjem mleka in prodajo istega na drobno. L. 1886. in 1887. je baje nastala kuga med živino pokojnega nadvojvode Albrehta, s čigar posestev je Schiffmann dobival mleko, tako da je Schiffmann prišel na nič ter se izselil v Ameriko, kjer se mu je zdaj dobro, zdaj jako slabo godilo. Zdaj ima tam dve hiši.

Glede svojega veroizpovedanja pravi Schiffmann — rojen žid in spleh pravi pravcati čifut — da je „epes confesionelos“ in trdi tudi, da je bil „doch aufgenommen worden in ä Loge“, da je torej fra-mazon.

Ko je Schiffmann končal svojo romantično povest, se je obravnava pretrgala in se je nadaljevanje določilo na 1/4. uro popoldne.

Popoldne se je po zagovornikovem predlogu izključila javnost iz obzirov na pravnost.

Porotnikom so se stavila 4 vprašanja radi hudodelstva po § 96. k. z. in jedno vprašanje radi prestopkov po §§ 311. in 512. b. kaz. zak.

Prvi dve vprašanji radi hudodelstva so porotniki zanikali s 5 proti 7 glasom in je bil vsled tega obtoženec glede hudodelstva po § 96. k. z. oproščen.

Vprašanje po §§ 311. in 512 b. k. z. so porotniki soglasno potrdili in je sodišče vsled tega obsodilo obtoženca po § 513. z uporabo 250 b. k. z. na šest tednov v zapor.

Obtoženi Schiffmann — vidno sila vesel — je izjavil po svojem zagovorniku, da takoj nastopi kazen.

Ker se je obravnava vršila tajno, ne moremo o posamičnostih zaslišanja nič poročati.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. junija.

— (Slovesno zapriseženje novega ljubljanskega župana) bode v torek dne 9. t. m. ob 11. uri dopoldne v primerno ozaljšani mestni dvorani. Ker je odsoten deželni predsednik baron Hein, zaprisege ga bode njega namestnik, dvorni svetnik Schemerl.

— (Procesije.) Pri Frančiškanih in pri Sv. Jakobu vršila se bode jutri Sv. Rešnjega telesa procesija. Ker je promet po Sv. Petra cesti in Kolodvorski ulici deloma zaprt, pomikala se bode procesija iz Frančiškanske cerkve skozi Slonove ulice, po Dunajski cesti, Marije Terezije in Tržaški cesti na Kongresni trg in skozi Gledališke ulice nazaj v

cerkev. Prvi blagoslov bode pred bivšo deželno bolnico, drugi blizu jahalnice, tretji pri Uršulinski cerkvi in četrti na Marijinem trgu. Procesija iz Sv. Jakoba cerkve pomikala se bode po onih ulicah kakor v prejšnjih letih.

— (Že nad 300 let sta v grobu, pa še nimata miru.) Na vnanji severni strani stolne cerkve v Ljubljani sta bila do pred kratkem vzdana grobna spomenika dveh kranjskih junakov iz slavne kranjske rodbine Scheyer, ki se je odlikovale zlasti v turških bojih, ki ima pa tudi v marsikaterem drugem oziru v naši kranjski zgodovini odkazano častno mesto. Tako n. pr. omenjamo, da je bila Agneza pl. Scheyerica stara mati našega svetovnoslavnega zgodovinarja Ivana Vajkarta barona Valvazorja. V drugih deželah bi pazili na take grobne spomenike kakor na svetinje, pri nas kranjskih barbarih je to drugače. Ko so pred desetimi leti popravljali stolno cerkev, ukazal je tedanji upravitelj stolne cerkve obema junakoma Scheyerjema vzbokajene dele njih oklepa mej nogami odsekati t. j. dal je obe viteški podobi na grobnih spomenikih — skopiti! S tem se je zgodovinska obleka obeh vitezov spasila v zgodovinsko laž. Že takrat smo si mislili: Uboga junaka! Dolgih 300 let se nihče ni spodtikal ob vajino viteško obleko; še le zdaj, ob koncu 19. veka, delati ž njo pohujšanje! Vendar smo bili prepričani, da bosta slavna viteza imela mir vsaj odslej, ko so jima tako radikalno dopovedali, kako bi se bila morala pred 300 leti oblačiti. To seveda, takrat, ko sta na hrvatski meji divjim Turkom tako pogumno sekala glave, naši rojaki niso tesnosrčno vprašali, kako sta oblečena; veseli so bili, če sta le pobila mnogo krutih Osmanov. Toda učakala sta še žalostnejšo usodo. Te dni namreč zopet popravljajo in belijo od zunaj stolno cerkev. To priliki pa so porabili, da so oba spomenika vrgli iz cerkvene stene ter pri tem ravno doslej boljše ohranjeni spomenik Jurija Scheyerja, bivšega stotnika kranjskih stanov v Senju (†1547) grdo okrušili in prav izdatno poškodovali. Oba spomenika ležita sedaj v blatu in nesnagi mej stavbenim gradivom poleg cerkve ter imata dosti časa premišljevat, kaj je kranjska hvalenost in kranjski — vandalizem.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredi v nedeljo dne 7. junija t. l. veliko ljudsko veselico na Koslerjevem vrtu s prijaznim sodelovanjem častitih narodnih dam pod pokroviteljstvom preblag. gospe Franje dr. Tavčarjeve pod vodstvom društvenega pevovodje g. Al. Sachsa. Godba sl. c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev. Vzpored: I. Petju: 1. „Na planine“, zbor, Bendl. 2. „Bara“, zbor z bas-samospevom, Eisen. 3. „Domovini“, zbor s tenor- in bariton-samospevom ter s spremljevanjem orkestra, Volarič. 4. „Venec slovanskih pesnij“, zbor, Nedvč. 5. „Na moru“, zbor, D. Jenko. II. Godba bo svirala 12 točk. III. Kegljanje na dobitke je bilo na praznik sv. Rešnjega Telesa dne 4. junija in bo v nedeljo dne 7. junija od 9. do 12. ure dopoldne in popoldne od 2. do 10. ure zvečer. 1. dobitok 12 kron, 2. dobitok 8 kron, 3. dobitok 6 kron, 4. dobitok 4 kron, 5. dobitok 2 kron, 6. dobitok 4 kron za največ serij, 7. šaljivi dobitok za največkrat vseh devet. IV. Razne ljudske igre. Zvečer v mraku graški umetniški ogenj. Po končanem vzporedu: Prosta zabava. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 20 kr., častiti podporni člani so vstopnine prosti. Za slučaj neugodnega vremena vršila se bode veselica prihodjo nedeljo dne 14. junija t. l.

— (Stavbena kronika.) Smrekovi vršiči in privezane zastave, ki so videti te dni na mnogih krajih po mestu, pričajo pešču, da je mnogo stavb ravno kar dovršenih. Pa je res veselje gledati kako „rase“ iz tal število zidanih domovij! Dva — tri tedne za kopanje temeljna, jeden ali dva za zidanje temeljnega zidu, pa smo vrhu zemlje, čez par mesecev pa — če je delavec dovelj, — tudi že — pod streho. In tako bo letos do pozne jeseni 45 novih hiš pod streho, okolu 20 pa prenovljenih, predelanih in popravljenih. — Pri četrti obravnavi dne 30. maja t. l. dobila je cerkevna dela za zgradbo zvonika in popravo St. Jakobске cerkve tvrdka Tčanies, ki jih bode izvršila za 43.000 gld in morajo biti do 1. nov. zidarska in tesarska dela dovršena. — Na dvorišči „Josephinuma“ zgradila se je pretekla dni nova prostorna kapela. V Špitalski ulici gradi kranjska stavb. družba za Ravniharjevo hišo že temeljni sid, zajedno so pa razbili tudi zidove razrušene in razpokane hiše posestnika Kleina,

kateri se bodo z novimi nadomestili. Na nasprotni strani podrla se je pretekla dni Schmidtova hiša, katera se več ne zgradi. Na Opekarški cesti zgradila bode ta novi hiši gospodarja Dane in Val. Accetto (na Trnovskem pristanu). — Na Žabjeku je nova hiša Franje Strelove in bližnje ji sosedje že dovršena ter se ometava. Na Martinovi cesti in v Udmatu se zadnji čas sila mnogo zida, in če pojde tako dalje, bode čez 5 ali 6 let po priklopljenju za to „predmestje“ potreben poseben regulacijski načrt, kajti zdaj si delajo gospodarji — Bog njim grehe odpusti in „stavb. sekciji“ mostovskega „magistrata“ — „črte“ kar sami!

— (Nove zgradbe v Ljubljani) Mestni magistrat podelil je stavbinsko dovoljenje za zgradbo velike trinadstropne hiše gospodu Josipu Gerberju na Kongresnem trgu in gospe Fani Gerstrin istotam. Mej Gerberjevo novo hišo in Krejčijevo posestjo izpeljane bodo 12 metrov široke stopnice na projektovani 8 m široki quai. Kakor znano, projektovan je tamo tudi most, ki bode vezal levi in desni breg Ljubljance.

— (Poprava poti skozi Tivolski gozd.) Pot, katero je občinski svet leta 1884. dal napraviti skozi Tivolski gozd proti Šiški, postala je Ljubljancem jako priljubljeno sprehajališče. Gotovo bode torej občinstvo z veseljem pozdravilo vest, da se je s popravo te zadnji čas že precej zanemarjene poti in zlasti s popravo mostičev že pričelo. Želeti je le, da bi se delo energično nadaljevalo, da bode pasaža mogoča v času, ko prično pripekati vroči solnčni žarki in si vsakdo rad poišče hladila na prijaznem sprehodu skozi lepi Tivolski gozd.

— (Vojaški kolesarji) uporabljali se bodo pri letošnjih velikih vojaških vajah po odredbi višje vojaške oblasti v obilem številu, ter se jim bode za vsakojake poškodbe izplačala odškodnina 40 kron. Dotičnim kolesarjem se je prijaviti pri pristojnem političnem oziroma vojaškem okr. oblastvu.

— (Cirkus Guillaume) nadaljuje z dobrim uspehom svoje predstave. Na praznik sv. Rešnjega telesa sta bili dve dobro obiskani predstavi popoldne in zvečer. Tudi včerajšnja predstava je privabila mnogo občinstva in so razne nove točke vsporeda našle živo priznanje. Zaključila je predstavo komična pantomima „anatomični kostnjak“, ki je vzbujala obilo smeha. Jutri nedeljo bode ta zopet dve predstavi.

— (Izpred porotnega sodišča.) Pri tukajšnjem porotnem sodišču bili sta včeraj dve obravnavi. Pri prvi obravnavi sedel je na zatožni klopi 20 let stari kmetijski fant Janez Jenko z Vrha, ki je dne 14. maja letos pred Ane Centa gostilno na Vrhu povodom nekega prepira s kolom udaril Franceta Bukovca s tako močjo po glavi, da mu je zdrobil lobanjo in je ranjenec še isto noč umrl vsled otrpnenja možganov. Jenko bil je obsojen na štiri leta težke ječe, poostrene mesečno z jednim postom ter trdim ležiščem v temni celici.

— (Košnja mestnih senošetij) Prihodnji ponedeljek ob 9. uri dopoldne se bode košnja mestnih senošetij pod Tivoli za leto 1896. kosoma oddajala v najem.

— (Promet na dolenskih železnicah) je bil v preteklem mesecu v vsakem oziru jako povoljen in ni za onim v enakem mesecu preteklega leta nič zaostal.

— (Nova brzojavna postaja.) V Mirni na Kranjskem v novomeškem okraju odprla se je brzojavna postaja z omejeno službo, zvezana s tamšnjim poštnim uradom.

— (Pouk o zelenem cepljenju ameriških trt) Pri kmetijski podružnici krški vršil se bode pouk o zelenem cepljenju ameriških trt dne 15., 16., 17. in 18. junija. Pristop k pouku je vsakemu prost; udeležiti se pa morajo pouka vsi tisti vinogradniki, ki dobe letos od veleslavne kranjske hranilnice dovoljeno polpore. Te dni se bode tudi delil II. obrok dovoljene podpore, in sicer: v ponedeljek dne 15. junija vinogradnikom far Krško in Sv. Duh; v torek dne 16. junija vinogradnikom fare Leskovec; v sredo dne 17. junija vinogradnikom fare Raka in v četrtek dne 18. junija vino gradnikom far Bučka, Cerklje in Studenec.

— (Slovenska šola v Trstu.) Našim čitateljem bo še znana borba tržaških starišev za slovensko šolo v Trstu. Že dve leti je tega, kar je dr. Gregorin, čedvetnik v Trstu, predložil na ministrstvo pritožbo proti odloku c. kr. namestništva v Trstu, s katerim je pritrdilo mestnemu magistratu v njegovi sedbi, da ni navezan ustanoviti slovensko šolo v Trstu. Torej po dveh letih se je stvar vendar rešila tako, da je ministerstvo uničilo odlok namestništva in ukazalo mestnemu magistratu, da mora izvršiti nove poizvedbe, istim pridodati tloris mesta

tržaškega ter vse doposlali ministerstvu — v šestih tednih. Mestni magistrat se je uprl temu, češ, da bi nove poizvedbe dale isti uspeh, kateri ministerstvo že ima, in sploh, da v šestih tednih ne bi mogel ustreči zahtevi. C. kr. namestništvo je tudi temu pritrdilo, no ministerstvo je zopet sedaj poseglo umes ter dalo nalog, da mesto mora dati zahtevana pojasnila. — V tem smislu poroča namreč dopisnik puljskega laškega lista.

— (Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi v soboto dne 6. junija III. redno zborovanje. Dnevni red: 1.) Čitanje zapisnika; 2.) Poročilo odborov; 3.) Poročilo častnega sode; 4.) Sinčajnosti. Lokal: „Zur Dreifaltigkeitssäule“. Čas: Ob 8. uri zvečer.

— (Hrvatsko-slovenski klub „Slavije“ v Pragi) osnoval se je dne 21. maja kot poddruštvo vseslovenskega akad. društva „Slavije“. Na občnem zboru dne 27. maja vzprejel je od odbora predložena pravila, katera je i odbor „Slavije“ v redni seji dne 20. maja potrdil. Ima naslednji odbor: cand. jur. Lav. Mazzura, predsednik; stud. jur. Dragotin Švajger, predsednikov namestnik; cand. jur. Ivan Milan Hribar, tajnik; stud. jur. Živko Bartič, blagajnik; stud. phil. Ivo Dobžanský, knjižničar; stud. phil. Andro Kaparovič, namestnik ostalih upravnikov.

* (Ernesto Rossi.) poleg Salvinija največji laški igralec in spleh jeden prvih dramatičnih umetnikov naše dobe, zlasti slaven kot predstavljalec Shakespearovih junakov, je umrl včeraj dopoldne v Pescari star 67 let.

* (Zanimiva poročna obravnava) se je začela včeraj na Dunaju, a se hitro končala. Na zatožni klopi je sedel najspretnější ponarejalec bankovcev in drugih kreditnih papirjev Viktor Krauthof. Policija je Krauthofa mnogo let iskala, a mu ni mogla priti na sled. Izdal je za tisoče ponarejenih kuponov in bankovcev. Njegova mati ga je napeljala k ponarejanju in izdajala falsifikate. Oba sta bila meseca septembra prijeta. Mati se je na mestu zastrupila. Tudi Krauthof se je skusil zastrupiti, a zdravniki so ga otehi. Obravnava je pokazala, da je ta spretni falsifikator prav za prav blazen, da ima razna perverzna nagnjenja in je že mnogokrat skušal končati si življenje. Vsled tega se je obravnava odložila na nedoločen čas, Krauthof pa se bode psihijatrično opazoval.

* (Živ — pokopan.) V Sassariju v Italiji je neki kmet pahnil nekega 12letnega pastirja v malo brezno in to zasul, potem pa odgnal pastirjevo čredo. Dečka so dlje časa zaman iskali. Šele zdaj, ko je najbrž kaka lisica deloma izkopala njegovo truplo, se je stvar pojasnila.

* (Priatelji angleškega prestolonaslednika.) Ekskluzivni krogi angleški se močno škanalizujejo zaradi demokratičnih nagnjenj princa waleškega, angleškega prestolonaslednika. Waleški princ je imel že večkrat nesrečo, da je zašel v družbo ljudi, kateri niso bili zanj primerni pajdaši, a princ je rad vesel. Minolo zimo se je princ mudil v Nizzi in se tam menda zelo kompromitiral. Ker aristokratični njegovi adjutantje ne preneso dosti pijače, zahajal je princ najraje v družbo navadnih mornarjev ter z njimi cele noči popival. V Londonu se ga videli že v družbi prav sumljivih gentlemanov, s katerimi je princ jako prijateljsko občeval. Najljubši tovariši so mu imoviti financirji, zlasti tisti, od katerih je lahko dobiti kaj na poscdo, zakaj v denarnih stiskah je angleški prestolonaslednik vedno. Te dni je umrl najboljši prijatelj prestolonaslednikov, jako imoviti bivši financir Arkwright. Ta je bil čudak. V svoji službi je imel same ženske; imel je ženskega kočijaža, ženskega portirja, ženskega lakaja — in vse te ženske so bile lepe in mlade.

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so zadnji teden poslali: Č. gosp. Avguštin Škočir, kurat deželne bolnice v Gradcu, 5 gld., katere je nabral za velikovško šolo; podružnica za Velikovec in okolico 25 gld. 50 kr.; g. A. K. 3 gld. 60 kr., nabrane v veseli družbi v Sv. Križu pri Litiji; g. dr. J. Vilfan v Radovljici 15 gld. 88 kr. iz nabitralnika pri g. Egidiju Hirschmanu; slavna posojilnica v Gornji Radgoni 10 gld.; gospa Franjica Zabred in hčere so nabrale v pušico na južnem kolodvoru v Gradcu 12 gld., poslal jih je g. Fr. Hrašovec; g. Francšek Pretnar, blagajnik mestne hranilnice v Ljubljani, 5 gld. — Mili Bog povrni vsem darovalcem!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda. Zahvala. „Klub slovenskih tehnikov na Dunaji“ izreka tem potem javno zahvalo sledečim gospodom, kateri so blagovolili pristopiti klubu kot podporniki z izdatnimi zneski: G. Ivan Hribar, župan ljubljanski, dež. poslanec itd. v Ljubljani, 5 gld.; g. Karol Pirc, c. kr. profesor v Ljubljani, 5 gld.; g. Filip Supančič, stavbeni podjetnik v Ljubljani, 10 gld.; g. vitez Ant. Klodič pl. Sabladski, c. kr. dež. šolski nadzornik v Trstu, 5 gld.; g. dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celji, 2 gld. Hkrati si pa šteje v dolžnost izreči zahvalo tudi vsem onim listom, ki so blagovolili ponatisniti okrožnico. Za „klub slovenskih tehnikov na Dunaji“ IV., Danhausergasse 3. Stud. mecb. Ignacij Šega, t. č. predsednik. Stud. mag. Janko Krsnik, t. č. tajnik.

Književnost.

— Slovanska knjižnica. Snopič 50—51 pri naša jedno najboljših povestij proslavljenega hrvatskega romancierja Evgenija Kumičića, naslovljeno „Preko morja“. Str. 128. Cena 36 kr.

— „Kmetovalec“ ima v št. 10. naslednjo vsebino: Muricodolsko plemo; Konjerejčeva opravila meseca junija; Opravila pri čebelnjaku meseca junija; Ravnanje z gnojem; Znižanje zemljiškega davka; Iz podružnic; Razne reči; Vprašanja in odgovori; Gospodarske novice; Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske; Listnica uredništva; Tržne cene; Inserati.

Brizjavke.

Celovec 6. junija. Novemn županu bele Ljubljane gospodu Ivanu Hribarju gromovita „Slava“ s podnožja Karavank! Bog ga živi! Za občino kotmaroveško: Matija Prosekar, župan.

Dunaj 6. junija. Poslanska zbornica je brez debate vzprejela vladno predlogo glede potresnega posojila 1½ milijona gold. Ljubljani, deželi kranjski in hišnim posestnikom. Vzprejel se je tudi zakon glede sleparskih agentov, kateri zapeljujejo ljudi k izseljevanju. Velika debata se je unela glede predloga o trgovini s pivom v steklenicah. Zbornica je sklenila pozvati vlado, naj stvar uredi. Češki poslanci so interpelirali vlado, kako je mogla dopustiti, da se je na milenijski razstavi napravil poseben bosensko-hercegovski paviljon.

Dunaj 6. junija. Uradni list prijavlja od cesarja potrjeni novi eksekucijski red.

Beligrad 6. junija. Črnogorski knez Nikola je sporočil, da pride zaradi bolezni princa Mirka šele meseca avgusta sem.

Pariz 6. junija. Predsednik higijeničnega kongresa Prond je naznanil udeležencem shoda, da se je našlo sigurno zdraveče cepivo zoper kolero. Naredilo se je že mnogo poskusov s tem cepivom in vsi so imeli dovoljen uspeh.

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati boleti utešujoče mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštne povzetji razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepartat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 2 (1756—8)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 4. junija: Marija Kokalj, zasebnica, 72 let, Sv. Petra cesta št. 51, ostarelost. — Anton Završan, branjevec sin, 1½ leta, Karlovska cesta št. 24, vnetje možgan.

Meteorološko poročilo.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
5.	9. zvečer	733.2	17.1	sl. svzh.	oblačno	
6.	7. zjutraj	733.0	15.8	sl. jvzh.	pol obl.	1.9
	2. popol.	731.8	20.0	p. m. zah.	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 16.3°, za 0.3° pod normalom

Dunajska borza

dne 6. junija 1896.

Skupni državni dolg v notah	101	gld. 35	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	„ 30	„
Avstrijska zlata renta	122	70	„
Avstrijska krona renta 4%	101	35	„
Ogerska zlata renta 4%	122	65	„
Ogerska krona renta 4%	98	80	„
Avstro-ogerske bančne delnice	968	—	„
Kreditne delnice	353	10	„
London vista	119	95	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	72½	„
20 mark	11	75	„
20 frankov	9	52½	„
Italijanski bankovci	44	55	„
C. kr. cekini	5	65	„

Zahvala.

Podpisani izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so nas mej boleznijo in o smrti našega preljubega soproga in očeta, oziroma svaka, gosp.

Andreja Milavca-a

tolažili in nam izrekli svoje sočutje. Istotako zahvaljujemo se presrečno vsem darovalcem krasnih veceev in vsem spremljevalcem rajnega k večnemu počitku, sploh vsem, ki so se nas spominjali v tej britki priliki.

V Planini, dne 5. junija 1896.

(2502)

Žalujoči ostali.

Izvališče: Giesshübl Slatina. Železniška postaja. Zdravilišče in vodozdravilnica pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe (1698—6)

Mattoni's Giesshübler Slatina.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. (1705-128)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).
Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Steyr, Linz, Dunaj via Amstetten. — Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 7. uri 10 min. osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selthal v Solnograd, Steyr, Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Hebr, Franzova vane, Karlova vane, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bragene, Curih, Genevo, Pariz, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Hebr, Franzova vane, Karlova vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 7. uri 44 min. zvečer osebni vlak v Lescce-Bled. — Vrhur tega ob 5. uri 39 min. popoldne vsako nedeljo in praznik v Lescce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).
Ob 5. uri 52 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Solnograda, Bragene, Inomost, Zell na jezeru, Lend-Gastein, Linca, Steyra, Gmunden, Ischl, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža. — Ob 8. uri zjutraj osebni vlak iz Lescce-Bleda. — Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta. — Ob 11. uri 25 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hebr, Marijinih varov, Plazja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo, Curiha, Bragene, Inomost, Zell na jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža. — Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstettana, iz Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hebr, Marijinih varov, Plazja, Budejovic, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža. — Vrhur tega ob 10. uri 25 min. zvečer vsako nedeljo in praznik iz Lescce-Bleda.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.
Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.
Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 15 min. popoldne, ob 6. uri 20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb
Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6
priporoča in namešča
službe iskajoče brez vsakega razločka
za Ljubljano in drugod. — Za kolikor mogoče
hitro in vestno postrežbo se jamči. (25/1)

P. n.

Svoj bogato ilustrovani žurnal nakičenih (2302—8)

ženskih klobukov

razpošiljam poštine prosto in zastoj.

Henrik Kenda v Ljubljani.

Vzprejma se takoj dobro izvežbana

loteristinja.

Pismene ponudbe naj se pošljejo Mariji Peharc v Tržič, Gorenjsko. (2508)

Pozor! Krajni šolski sveti! Pozor!

Najboljša šolska klop, posebno za premajhne prostore, je higijenično in tehnično priznana, s c kr. patentom zavarovana

Flor. Rozman-ova šolska klop.

Na prostor 5tih postavi se jih lahko 6. Velja 2sedežna le 5 gld., 4sedežna samo 9 gld. — Naročbe vzprejema in oddaja izdelke tudi na obroke priporočujoč se

z odličnim spoštovanjem

(2494—1)

Flor. Rozman v Krškem.

Deček

ki je z dobrim vspehom dovršil ljudsko šolo, priden in pošten, se vzprejme v prodajalnico z mešanim blagom na deželi kot učenec pod dobrimi pogoji; prednost ima tak, ki je že kaj temu privajen. (2485-8)

Moderci

izvrstne fačone, najboljši izdelek
(2220-9) najceneje pri
Alojziju Persché
Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

Resnica.

Občno je pripoznano, da se imajo sedanje dame zahvaliti za ono mično kožno barvo in ono zamolklo in aristokratsko polt, ki je jedino znamenje prave lepote, **Pompadourini** pastil. Vedno čista, nikoli raskasta ali razpokana koža, obraz in roke, proste ogercev, mehurjev, ozeb-
linskih in vročinskih peg, vsi teprednosti se vedno dosežejo, ako se za toaletto rabi pristno **Pompadourino** pasto, **Poudre Pompadourino** in **Rix-ovo** milo. — Te higijenične parfumske predmete često priporočajo zdravniki. (2119-5)

Da se izogne ponaredbam, preprčaj se, ako ima vsak flakon tudi podpis **Rix-a, Dunaj II., Praterstrasse 16, Rix-Hof.**

Zarezna strešna opeka, prešana strešna zarezna opeka (marseljska) in navadne oblike s stroji delana strešna opeka

je za znižane cene

vedno na prodaj

v tovarni

(2268-8)

Knez & Supančič
Ljubljana.

Prvi vojno-službeni zavarovalni zavod

pod pokroviteljstvom Nj. c. in kr. visokosti presvetlega gospoda

nadvojvode Jožefa a. G.

Stanje zavarovalnin dne 1. maja 1896: Kron 19,000.000.

Predsednik:

Nj. eksclenca **Fedor baron Nikolics**

c. kr. prvi tajni svetnik, dedni član ogerske magnatske zbornice, vitez reda železne krone I. razreda itd. itd.

Glavni zastop za Kranjsko ima
v Ljubljani gospod **Alfred Ledenik.**

„Prvi vojno-službeni zavarovalni zavod“ ima namen, podati roditeljem ali varuhom doraščajočih dečakov možnost, proti primeroma neznatnim prispevkom zagotoviti svojim sinovom, oziroma varovancem za čas aktivnega vojnega službovanja podpore v podobi jedenkratnih glavinskih izplačevanj ali mesečnih rent. — „Prvi vojno-službeni zavarovalni zavod“ je v Avstro-ogerski jedini zavod, ki goji to vrsto zavarovanja. Patri-
jotični nameni, katere zasleduje „Prvi vojno-službeni zavarovalni zavod“, so našli popolno priznanje in dejansko podporo na Najvišjem mestu in je Nj. c. in kr. visokost presvetli gospod (2450-3)

nadvojvoda Jožef pokroviteljstvo

zavoda prevzeti blagovolil.

Primeri iz tarifa: Oče zavaruje za svojega dvehletnega sina glavnicu kron 1000.— in plača po tarifu kron 36-50 letne, kron 9-40 četrletne ali kron 3-20 mesečne premije. Ako se zavarovane uvrsti v stoječo vojsko, mornarico ali deželno brambo, dobi isti izplačano zavarovano glavnicu kron 1000.—, kakor tudi uvrstilno premijo, katera utegne znašati po matematičnem preračunjenju z ozirom na stalne uvrstilne razmere kron 700.—. Ako pa želi oče, da sprejema njegov sin skozi tri ali jedno leto, kolikor namreč služi, mesečno rento, znaša ista kron 29-70, oziroma kron 85.— na mesec. Vrh tega dobi zavarovane prej omenjeno uvrstilno premijo po izvršeni službeni dobi.

Natančnejša razjasnila daje in sprejema ponudbe glavni zastop za Kranjsko

v Ljubljani, Mestni trg št. 25, I. nadstr.

(Pisarna Franco-Hongroise.)

(1832) **Ljudevit Borovnik** (20)
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Spreten trgovski pomočnik

Slovenec, krepke postave in dobro izurjen v manu-
faktorni ter specerijski stroki, vzprejme se takoj
v večjo trgovino mešanega blaga na deželi.

Ponudbe pod šifro S. K. poste restante Ilirska
Bistrica. (2486-2)

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh kra-
jih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s
prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in
srečk. — Ponudba pod „Leichter Verdienst“
Rudolfu Mosse na Dunaju. (2482-1)

odpravi v 7 dneh popolnoma (2311-12)

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in
za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvir-
nih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj
Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Podpisani si usoja častito p. n. občinstvo opozarjati,
da se točijo (2459-3)

v dolenski pivnici

na Dvornem trgu št. 1

na voglu **Kastnerjeve hiše**

najboljša vina, in da je najbolje preskrbljeno za mrzla
jedila, zajutrek in južino.

Tu se toči z dne 24. t. m.

„kranjsko biserno pivo“

iz pivovarne **Fröhlichove** na Vrhniki. Za čez ulice
se bode najboljše postreglo z pivom in vinom.

Za mnogobrojni obisk se udano priporoča

A. Weber.

Vozni listki v Sev. Ameriko

(2197-9)

pri

nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Vsak dan odprava z Dunaja.

Pojasnila zastoj.

Štev. 533.

(2490-2)

**Naravno dobro vino
na prodaj.**

Kr. kmetijska in gozdarska šola v Križevcu na Hrvat-
skem ima na prodaj

150 hektolitrov dobrega belega vina

iz lastnih vinogradov od leta 1892, 1893, 1894 in 1895 po primernih
cenah.

Kupci morejo dobiti **uzorce brezplačno in franko** od podpisanega
ravnateljstva.

Ravnateljstvo

kr. gospodarskog i šumarskog učilišta u Križevcih
(postaja oger. drž. žel. na progi Zagreb Zakany).

Karola Wolf-a

restitucijski fluid.

(Izveleček iz izvrstnih gorskih zeljši.)

Mnogo preskušeno osveževalno in okrepčevalno sredstvo po težkih na-
porih, trajnih ježah itd. — Najbolje se je obnesel pri vseh vnanjih boleznih,
kakor: protinu, revmatičnem otrpenju, zvrtju in preteguenju žil itd.
Cena steklenici 1 gld. 25 kr.

Karola Wolf-a

redilni prašek za živino.

Preskušen pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor pri konjih, govedih,
ovcah, prešičih itd., če nečejo jesti, če slabo prebavljajo, izvrstno
varovalno sredstvo proti kužnim boleznim.
Cena zavitku 45 kr. (1224-71)

Premovano. — Mnogobrojna pismena priznanja.

Dobiva se v vsaki lekarni. Glavna zaloga pri jedinem izdelovalcu

K. Wolf-u, lekarju v Vipavi, Kranjsko.

Pazi naj se na varstveno znamko. — Razpošilja se vsak dan po pošti.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-
vajoče sredstvo proti
kurjim ocesom,
žuljem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskam
kože.

Veliko
priznanih
pism je na
ogled v

glavni razpošiljalnici:
L. Schwenk-a lekarna
1850-21 Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno znamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Doziva se
v leka-
nah.

Ta obliž dohva se le v jedini veliki obliž za turiste.
Zahtevaj izrecno **Luser-jev obliž** za turiste.

Pristen v Ljubljani: J.
Mayr, Mardetschlager, U.
pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L.
Grecel; v **Rudolfovem**
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v **Kamniku** J. Močnik;
v **Celovcu** A. Egger, W.
Thurnwald, J. Birnbach-
er; v **Brezah** A. Aich-
inger; v **Trgu** (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v **Gorici** G.
B. Pontoni; v **Wolfs-
bergu** A. Huth; v **Kra-**
nju K. Savnik; v **Rad-**
gonu C. E. Andrien; v
Idriji Josip Wario; v
Radovljici A. Roblek;
v **Celji** K. Gela; v **Čr-**
nomlju F. Haika.

Cement

traverze, železniške šine, vsakovrstno
železo za vezi, strešni papir, štorje
za obijanje stropov, samokolnice,
cinkasto in pocinkano ploščevino,
vsakovrstna kovanja za okna in vrata,

sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje

priporoča po zelo znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovec z železnino

(2173-17)

v Ljubljani, na Glavnem trgu št. 10.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priloga

J. Soklič.

Pod Trnovo št. 2.

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v

slaščičarski in pekovski obrt

spadajočimi izdelki postreže točno trdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21. (1734)

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuv (1742)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanji naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Kavarna I. Lekan

(„Pri Virantu“)

na Sv. Jakoba trgu.

Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarne ter zagotavljam dobre pijače ter točno postrežbo.

Z velespoštovanjem

Ivan Lekan,

kavarnar.

(1727)

J. Kunčič

naznanja gg. gostilničarjem in p. n. občinstvu, da se je preselil s svojo

izdelovalnico soda-vode

v lastno hišo

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 49

ter se priporoča za daljna naročila z opomnjo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji filijali v Lesenah rabi vodo iz tekečega studenca nad cesto pri Bledu.

(1735)

Zunanja naročila se točno izvršé.

Prej **Albert Robida** Prej M. Učak M. Učak

v Ljubljani, Rožne ulice št. 5

izvršuje po najnižjih cenah

sobna slikarska dela

v vsakem slogu in ima tudi na blagovoljni ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na deželi se vzprejemajo ob vsakem času. — Naročajo se dela lahko tudi pisanim potom. (1743)

Prej **Alojzij Erjavec** Prej J. Zor J. Zor

(1728) čevljarji mojster

v Ljubljani, Čevljarke ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuv, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinjše do najprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

Sv. Petra cesta 74 J. Slavko Gärtner Škofje ulice 2

v Ljubljani, nasproti šentpeterski vojašnici

se priporoča

za naročevanje različnih vrst oblek

(1736)

zagotavlja točno izvršbo.

Različne uzorce blaga ima na razpolago in uzorce dostavlja tudi na zahtevanje na dom. — Ker išče le mali dobiček pri nizkih cenah, se nadeja, da mu bodo obila naročila omogočila, vsem zahtevam č. naročnikov ustrezati.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Plesarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohistvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (1744)

Zaloga originalnega karboliteja. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Fr. Kaiser

puškar v Ljubljani,

Šelenburgove ulice št. 6 (1729)

priporoča svojo veliko zalogo oročja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebščin za lovcé. Specializirane v ekspresnih puškah in ptičaricah, ki jih sam izdeluje. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Tapetniška kupčija OBREZA v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1.

10 gld. samo stane pri meni fin modroc na peresih (Feder-matratze) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najboljši znanih modrocev z onimi, kot jih tukajšnji mizarji nepopolnoma izvršene ponujajo. Zimnice od 17—30 gld.; divani, otomani, garniture in vsa tapetniška dela (1737) po najnižji ceni.

Največja zaloga elegantnih in močnih otročjih vozičkov od 6 gld. naprej do 25 gld.

Mehanik

(1745) **Ivan Škerl**

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

izdeluje in popravlja

šivalne stroje in velocipede ter se priporoča p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroko spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah. Vnanja naročila se točno izvršujejo.

IVAN URAN

Ljubljana, Gradisce št. 8, Igriske ulice št. 3

priporočata p. n. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (1730)

Ivan Jax (1738)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov.

Ceniki zastoj in franko.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

(1746)

Ivanka Toni

(1731) v Vodmatu št. 3

priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo

kovaško obrt

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, posebno priporoča gg. hišnim posestnikom

vezi za stavbe

ter jamči za dobro delo in točno potrežbo.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (1739)

ANTON KOŠIR

v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah št. 39, poleg juž. kolodvora

priporoča svojo zalogo izvrstnih jermenov za stroje in jermenov zašivati po nizkih cenah.

Kovčki „en gross“ gg. trgovcem po najnižjih tovarniških cenah. (1747)

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinilivnica.

Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesorezalnice in žage. (1732)

Prevažamo celo naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Telegram! Veliko zalogo suknenih ostankov

(1740) prodam pod ceno.

Hugo Ihl, Pred škofijo šte. 2.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo 1748

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprostejših, kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popraviljanja hitro in po cenit. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Ustanovljeno leta 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorci).

(1733)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-remlee in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti cenó. (1741)

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Svoji k svojim!

Kavarna J. Kramar

Ljubljana (1749)

Dunajska cesta št. 5

Agenti, potovalci

krajni zastopniki in privatne osebe naj v svojem interesu v svrhu jako lahkega, velikega, izrednega, tudi postranskega zaslužka na novo blago jako iskanega trgovskega predmeta naznanijo **svoje adrese** z dodatkom, s čem so se doslej bavili. Šifra „Neue Quelle“ pod naslovom **A. Lukáš, Praga, 1334-II.** (2473-2)

Najcenejša amortizacijska posojila

na graščine, hiše in tovarne za krajšo in daljšo dobo — do $\frac{2}{3}$ efektivna cenilne vrednosti — ponuja točno in kulantno (2495-1)

„Ogerski Lloyd“
Budimpešta, Kraljeva ulica 70.

Največje skladišče raznega semena

n. p.: nemške, štajerske, inkarnat, turške in travniške detelje, raznih vrst pesnega semena, splošno znano kot najboljša krma za živino; travnega semena za suhe, mokre, peščene in glinovite travnike; velika izbira semena za salato, kumare, peteršilj, zeleno, sladki grah, fižol in vse druge vrste semena za zelenjad. — Proseč mnogobrojnega poseta

(2018-15) **Peter Lassnik.**

!! Kolesarji, pozor!!

Kdor ljubi svoje zdravje, ta naj kupi

„Iliria“-kolo

ki je jedino na svetu prevedeno s slovensko zaščitno tovarniško znamko in koje izdelujeta in prodajata

Saunig & Dekleva
v Gorici (Görz)

po sledeči ceni: „Iliria“-kolo I. vrste gld. 200.—, II. vrste gld. 175.—, III. vrste ali takozvano „Lucifer“-kolo gld. 117.50.

Imata **zastop** dvokoles „Swift“ iz proslule orožarne v Steyru, potem **zalogo** vsakovrstnih šivalnih strojev, pušk, samokresov, streljiva i. t. d. Popravljata šivalne stroje in dvokolesa. (2414-7)

Odlikovan na svetovni razstavi (1882) v Čikagi s svetinjo. (26)

2468 **„Sičara“.** 6
Za jedno lečenje (Trinkkur) zadostuje 1 zaboj s 36 litri. Cena 33 kron franko od postaje Slavovski-Samac. Naslov: **Sičara-uprava, pošta Modrič (Bosna).**

Čudovito po ceni se kupi

samo za gld. 2.10.

Ker moramo opustiti svoje podružnice in veliko zalogo blaga, ko smo ustavili svoje velike tovarne, oddamo zaradi tega 40 lepih, dobrih in jako koristnih stvari po taki slepi ceni, o kakeršni se še ni nikdar slišalo, za 2 gld. 10 kr., in sicer:

1 elegantno pozlačena ura, ki točno gre, za kar se jamči 4 leta, 1 elegantno pozlačena zlata verižica, ki se jako težko loči od pristno zlata, ker je jako lepo narejena, 6 dvojninih žepnih robcev, 1 jako lepo žepno zrcalo z fino brušenim steklom, 1 prekrasno pristno svilena kravata najnovjše fašone, 1 jako fina kravatsna igla z umetnim briljantom, 1 prekrasni častniški usnjeni portomonaie iz jako finega usnja, 3 jako fini prsni gumbi (šmiset) od imitovanega zlata z umetnimi briljanti, 2 jako lepa mansetna gumba od imitovanega zlata z mehnično patentovanim zaklepom, 1 jako elegantna ženska brošna igla, 1 fini smodkovnik, 1 fini ustnik za smodčice, 10 finih angleških pisanih papirjev in 10 finih angleških pisanih zavrtkov.

Vseh teh 40 jako lepih stvari vkupe z uro vred velja samo 2 gld. 10 kr. Iz razprodaje prodajamo tudi fine jako elegantne pristno srebrne žepne ure, ki jako točno gredo, za kar jamčimo štiri leta, z jako lepo v ognju fino pozlačeno urno verižico z lepim privezkom vred samo po 3 gld. Ta srebrna ura z gori omenjenimi jako lepimi 39 stvarmi velja samo 3 gld. 50 kr. Hiti naj se naročiti, kolikor le moreče, ker se zaloga hitro razprodaja, in se nikdar več ne ponudi v življenju tako ugodna prilika. Razpošilja proti povzetju

krakovska urna osrednja razpošiljalnica

F. Windisch

v Krakovem, Verka Joselowicza cesta št. 10 C.
NB. Neugajajoče blago se takoj nazaj vzame.

Anatherinova ustna voda

dr. J. G. Popp-a, c. in kr. dvornega zobozdravnika, je že 50 let najizkušenejši in priznani najboljši sredstvo za ohranjenje zob in ust. Steklenica po 50 novč., 1 gld. in 1 gld. 40 novč., kakor tudi zobni prašek po 63 novč. Anatherinova zobna pasta v puščah po 70 novč. in v zavojih po 35 novč., zobna plomba po 1 gld., zeliščno milo po 30 novč. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in finih prodajalnicah, kakor tudi v glavni zalogi: Dunaj, VIII., Langegasse 45. (2195-10)

Telegram!

V ponedeljek dne 8. junija t. l.

se otvori

(2493)

prvi ljubljanski zavod za čiščenje perila s strojem.

S spoštovanjem

Petcosig & Kovačič.

Prevzemanje perila: Židovske ulice št. 4. Perilni zavod: Parni mlin.

Vabilo

XIII. redni občni zbor

„Notranjske posojilnice v Postojini“

kateri se bode vršil

dne 13. junija 1896 ob 4. uri popoldne v združni pisarni.

Dnevni red:

1.) Nagovor ravnatelja. — 2.) Poročilo blagajnika. — 3.) Poročilo nadzorstvenega odbora in dati absolutorij za leto 1895. — 4.) Volitev ravnateljskega odbora in sicer: a) ravnatelja, b) blagajnika, c) kontrolorja in d) dveh namestnikov. e) Volitev treh članov v nadzorstveni odbor. — 5.) Predlogi društvenikov.

K polnoštevilni udeležbi vabi častite deležnike najljubšeje

(2488-2)

ravnateljski odbor.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Filijala za Ogersko:

Dunaj, I., Giselastrasse 1 Pešta, Franz-Josefsplatz št. 1, v hiši društva.

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1894 kron 138,416.475—
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 31. decembra 1894 25,319.668—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) 304,342.593—
Mej letom 1894 je društvo izpostavilo 9233 polic z glavnico 78,736.000—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje pri Gvidonu Zeschko-tu. (1002-11)

Podpisana naznanjam, da izvršujem

sedlarsko obrt

o boleznih svojega meža sama s pomočjo jako izurjenega poslovođe na Dunajski cesti št. 25.

Vsa v to stroko spadajoča nova dela, kakor tudi popravila izvršujejo se solidno, brzo in ceno.

(2505-1)

Z odličnim spoštovanjem

Viktorija Ban.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnic uradnikov v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši fašoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Nepremočljive haveloke

izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni ceni. — Gospodom uradnikom se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (2191-11)

Naznanilo obrtovanja.

Dovoljujem si uljudno naznaniti, da sem po 25letnem delovanju pri najboljših trdkah v velikih mestih, mej drugim v Graecu, na Dunaju, v Olomucu, Zagrebu, v svojo domovino vrnivši se, pričel samostojno izvršbo

sobnega in dekoracijskega slikarstva

v Ljubljani.

Priporočam se najljubšeje za naročila del v vsakojakem slogu modernega sobnega, salonskega in dekoracijskega slikarstva v mestu in na deželi, z zagotovilom fine izvršbe in nizkih cen.

S spoštovanjem udani

(1928-17)

Ivan Terdan

sobni in dekoracijski slikar, Ljubljana, Križevniške ulice 9.

Do 1. junija in od 1. septembra stanovanjske tarife za 25% znižane.

Zdravišče

Krapinske Toplice

na Hrvatskem

od zagorjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske-Toplice“ oddaljene za jedno uro vožnje, so odprte od 1. aprila do konca oktobra, 30° do 35° R. gorke akrototerme, ki eminentno vplivajo pri protinu, živčni in kolenčni revmi, in njih posledičnih boleznih, pri iskl. nevarljivi, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightljevi bolezni, otrpnenju, kroničnem materničnem vnetju, eksudatih periternalnih vezin. Velike basinske, polne, separatne kopeli, kopeli v marmornatih banjah in tušne kopeli, izvrstno urejene potilnice, masaža, elektrika, šved. zdravilna gimnastika. Priležna stanovanja. Dobre in ne drage gostilne; stalna topliška godba, katero oskrbuje godba c. in kr. pešpolka nadvojvode Leopolda št. 53. Obširni senčni sprehoči it. d. Od 1. maja vozijo slednji dan omnibusi v Zabok in Polčane.

Kopalški zdravnik dr. Pavel pl. Oresković. Brošure se dobe v vseh knjigarnah. Prospekte in poročila pošilja kopalniško ravnateljstvo. (2214-8)

Jakob Kobilca

naznanjam p. n. občinstvu, da preselim z dném 20. maja t. l. svojo
prodajalnico dežnikov in solnčnikov
 iz Špitalskih ulic na Mestni trg št. 23.

P. n. občinstvu se zahvaljujem za dosednji obisk in zagotavljam, da bodem slavnostnemu,
 kakor dosedaj v preteklih 35 letih, vedno s poštenim in cenim blagom postregel. (2435-6)

Izurjenega pisarja

z lepo pisavo vzprejme s 1. julijem notarska
 pisarna tukaj. — Ponudbe s spričevali naj se
 pošljejo upravištvu „Slov. Naroda“. (2506-1)

Grobne križe in v kamen vse-
 kane črke, zlate in v barvah,
 kakor tudi okvire, karniške itd.

izdeluje (2497-1)
Franjo Toman, podobar in pozlatař
 Križevniški trg št. 1.
 Tudi se takoj vzprejme vajenec.

Jutri v nedeljo dné 7. junija 1896
 se bode v šila

z godbo
 otvoritev gostilniškega vrta
 s kegljiščem
 na Martinovi cesti št. 35.

Skrbel bodem prav posebno zadovoljiti cenjene goste
 z izbornim pristnim vinom in z Auerjevim marčnim pivom
 in z dobrimi in okusnimi gorkimi in mrzlimi jedili.
 Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina prosta.
 Za mnogobrojen obisk se priporoča

Franjo Poljšak
 gostilničar. (2503)

Poštna ekspeditorica

z dobrimi spričevali, zmožna telegrafiranja, želi
 svoje sedanje mesto premeniti. — Ponudbe pod
 šifro Z. Z. upravištvu „Slov. Naroda“. (2480-3)

Izdelovanje perila

Na debelo! za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Prezemanje se opreme za neveste.
 Ustanovljeno leta 1870.
 Cena in blago brez konkurence!

Prezemanje se opreme za neveste.
 Centil v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku
 se na zahtevanje pošiljajo prosto pošiljajo

Srajce za gospode
 bel šifon, gladka prs, brez
 zavrtnika, brez manšet,
 27 vrat,
 1 komad po gl. 1.10 do 2.70
 6 komad. „ „ 6.25 „ 15 —

Srajce za dečke
 v 4 velikostih, kakor zgoraj
 1 komad po gl. 1. — do 1.40
 6 komad. „ „ 5.75 „ 7.75

Spodnje hlače (gate)
 za gospode 6 velikostih
 1 kom. po gl. — 80 do 1.40
 4 kom. „ „ 4.50 „ 7.50

12 ovratnikov
 gl. 1.80 do gl. 2.20.

12 parov manšet
 od gl. 3.80 do 4.50.

12 komadov
 pedersjankov
 od gl. 3.25 do 5. —

Za brezhiben kraj in najsolidnejšo postrežbo jamči tvrdka
C. J. Hamann v Ljubljani
 zalagatelj perila več c. kr. častniških uniformovalšč in uni-
 formovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

Lepo stanovanje

s 4 sobami in pritliklami odda se s 1. avgustom
 v II. nadstropju hiše kamnoseka Vodnika v
 Kolodvorskih ulicah št. 34. (2451-4)

Gospod **Weixl jun.**
 je prošel, da zopet napravi
veliki umetalni ogenj
 z zvezdnimi fontenami.
 (2507) Več ljubiteljev umetalnega ognja.

Telegram!

V najkrajšem času dospe v Ljubljano
Hartkopf-a veliki muzej
 in se bode zgradil bržkone v Lattermanovem
 drevoredu.

Razstava ima 40 metrov dolžine in je zvečer razsvet-
 ljena s kakimi 200 plameni; obsega anatomijo, žival-
 stvo, veliko zbirko metuljev, avtomatiške umo-
 tvore, zgodovinske skupine in osebe, velike kra-
 jevne podobe, mehanično, s parno silo, pristno
 orientalski smejalni kabinet itd. itd., ter nudi zani-
 mivo, poučno in razvedrilno v najobilnejši meri.
 Vse podrobnosti povedo daljni inserati, lepaki in programi.
 (2496) **Ravnateljstvo.**

Spodnja krila za dame

iz šifona, listra, klota in satina
 nočne korzete
 s švicarskim pletenjem
ženske srajce
 z gumbi na rami
 predpasnike
 (2054-13) za dame in otroke V.
 priporoča z velespoštovanjem

Karol Recknagel.

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko

2222 parobrodno društvo v Reki. (9)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej
 otoki se vijoča vožnja črta
 (elegantni, z največjim
 komfortom oprem-
 ljeni, električno
 razsvetljeni
 parniki)
 v

DALMACIJO.

Hitre
 vožnje:
 V noči od so-
 bote na nedeljo ob
 1. uri v Kotor preko
 Zadra-Spljeta in Gruča.
 Vsak torek v Spljet-Metko-
 vič. Vsak petek v Lošinj-Zadar-
 Spljet. Vsako sredo pošni parniki
 v Zadar-Spljet in na otoke do Kotora.
 Vožni redi se nahajajo v Waldheim-
 ovem „Kondukturju“ štov. 593-604.

Največja izber

dunajskih klobučnih modelov
 (2074) za dame in otroke VI. (13)

slamnikov brez nakita
 v najnovejših oblikah
 cvetlic, trakov in perja itd.
Ženski žalni klobuki
 se v treh urah naredé v modni prodjalnici

Karol Recknagel.

Zaradi popolnoma nove uredbe prodajalnice v svoji
 hiši šte. 22. na Mestnem trgu, premestil sem

prodajo na drobno

začasno v svojo drugo prodajalnico v Pleiweissoni hiši
 šte. 24 na Mestnem trgu. (2509)

Franz Kav. Souvan.